

ŁÓDŹ Z drugiej strony

gazeta
WYBORCZA.PL

ŚRODA

28.05

BARDOWIE

Woryginalie
i po polsku

Płyta 3
- Jacques Brel po polsku

Cena „Gazety Wyborczej” i każdej płyty
12,99 zł (w tym 23% VAT)

JACQUES
BREL
PO POLSKU
BARDOWIE
gazeta

ŚRODA

28.05

**TYLKO
ZDROWIE**

Tygodnik

Dziecko z cukrzycą:
Skąd się bierze choroba?
Czy wolno jeść słodycze?

CZWARTEK

29.05

**PIENIĄDZE
EKSTRA**

MACIEJ SAMCIK
staje w obronie
twoich finansów

Masz sprawę, pisz: ekipasamcika@wyborcza.biz

CZWARTEK

29.05

DF
duży format

Reportaże w najlepszym
polskim wydaniu

NAZI ROCK

Legalny faszyzm?

Czy można popularyzować faszystowskie hasła tylko dlatego, że zostały zrymowane i zaśpiewane? Dzięki kruczkom prawnym pod Radomskiem zostanie zorganizowany festiwal muzyki nazistowskiej

IGOR RAKOWSKI-KŁOS

GAZETA WYBORCZA

W lipcu we wsi Kępa, leżącej 28 km od Radomska, neonaziści planują zorganizować festiwal muzyczny Orle Gniazdo. Zagrają na nim zespoły z Polski i Europy nawołujące w piosenkach do przemocy wobec mniejszości narodowych i seksualnych oraz kultu białej rasy.

Festiwal jest organizowany na prywatnym terenie, jego poprzednia edycja przebiegła spokojnie, a deklarowana liczba uczestników nie kwalifikuje Orle Gniazda jako imprezę masową. - Trudno mówić o Orlim Gnieździe jako o imprezie zamkniętej, skoro jest biletowana, plakutowana i bez trudu można się na nią dostać - komentuje Wiktor Marszałek ze stowarzyszenia Nigdy Więcej. - A nawet jeśli, to nie powinno mieć żadnego znaczenia. Jeśli na prywatnym przyjęciu sprzedaje się narkotyki, to nie ma przestępstwa?

W myśl artykułu 256 Kodeksu karnego publiczne propagowanie faszyzmu, komunizmu czy nienawiści na tle rasowym jest przestępstwem, za które grozi kara do dwóch lat więzienia. Organy ścigania nie mogą jednak zablokować Orle Gniazda i pociągnąć organizatorów do odpowiedzialności.

Skrajnie prawicowe poglądy coraz śmielej są prezentowane publicznie. Na zdjęciu demonstracja w Łodzi

- Dopóki ta impreza się nie odbędzie i nie będziemy mieć pewności, że pojawiło się na niej propagowanie faszyzmu, prokuratura nie ma żadnego pola do działania - komentuje Witold Błaszczak z prokuratury w Piotrkowie.

W artykule 256 istnieje również zapis, który mówi, że przestępstwa nie popełnia osoba, która produkuje czy prezentuje przedmiot, nagranie itp.

zawierające faszystowską symbolikę pod warunkiem, że robi to w ramach prowadzonej działalności artystycznej. - Jeśli ktoś kręci film o drugiej wojnie światowej i przebiera się w mundur SS, nie może być pociągnięty do odpowiedzialności - tłumaczy Błaszczak. Prof. Stefan Leleń, karnista z Uniwersytetu Łódzkiego: - Zapis mówi o tym, że osoby produkujące takie materiały w ramach działalności arty-

stycznej nie odpowiadają karnie. Granie koncertu to jednak nie jest to samo co nagrywanie płyty czy tworzenie okładek z faszystowskim symbolem i podlega pod publiczne propagowanie szkodliwej ideologii - mówi. - Moim zdaniem organizator popełnia przestępstwo zagrożone karą dwóch lat więzienia. Myślę, że ustawodawca nie wziął pod uwagę szkodliwości społecznej takiego czynu, zwłaszcza że

żyjemy w kraju naznaczonym przez zbrodnie Hitlera.

Wiktor Marszałek: - W porównaniu z innymi krajami UE, w których zjawisko propagowania szkodliwych ideologii występuje, nasze organy ścigania działają opieszale. To powinno być przestępstwo ścigane z urzędu. W Czechach czy w Niemczech, gdy idzie marsz nacjonalistów i ktoś z uczestników ma na kurtce swastykę albo pojawia się gest „sieg heil”, demonstracja jest natychmiast przerywana. U nas policja nie reaguje.

Szkodliwość Orle Gniazda polega na stworzeniu miejsca, w którym panuje atmosfera przyzwolenia na rasizm i antysemityzm. - Młodzież, która tam przyjedzie, może tylko lubić mocną muzykę, ale poprzez kontakt z takimi treściami uczy się nienawiści. Szukając wsparcia i wspólnoty, trafia do grupy, która sący jad nienawiści do głowy - uważa Paula Sawicka, wiceprezes Stowarzyszenia przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”, które powiadomiło policję i prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. - W Polsce kilka lat temu mówiło się, że jest dużo mowy nienawiści, ale nie ma czynów nienawiści. Teraz już są pobicia i podpalenia na tle rasistowskim lub antysemickim. Gdy ktoś używa nienawistnych słów i nie spotyka go żadna reakcja, ośmiela się do działania.

Organizatorem Orle Gniazda jest firma Neoacta, zarejestrowana w wirtualnym biurze w Katowicach. Pod tym samym adresem mieści się kilkadziesiąt innych firm. ●